

فضیله صنعت صلح آمیز هسته‌ای. صنعت صلح آمیز هسته‌ای برای جنگ نیست، برای اداره‌ی کشور است؛ برای کشاورزی است، برای درمان و بهداشت است، برای انرژی و همه‌ی چیزهایی است که متکی به انرژی است. ملت ایران دارد کار خودش را انجام میدهد؛ به شما چه؟ به شما چه ربطی دارد؟

۱۴۰۴/۱۱/۲۸

▼ حرف روز شکاف از درون، فشار از بیرون

هم‌زمان با ادامه تجاوزات نظامی آمریکا به همراه رژیم صهیونی علیه ایران، نشانه‌هایی از اختلاف نظر در درون ساختار قدرت واشنگتن بیش از پیش آشکار شده است. گزارش‌های رسانه‌ای از جلسات داخلی کاخ سفید نشان می‌دهد که حتی در میان نزدیک‌ترین حلقه تصمیم‌گیری پیرامون ترامپ نیز درباره اهداف، دامنه و پیامدهای این حملات اجماع کاملی وجود ندارد.

افشای نگرانی‌ها و تردیدهای برخی از چهره‌های کلیدی دولت آمریکا از جمله آنچه در گزارش اخیر نشریه «پولیتیکو» درباره «جی‌دی ونس» معاون ترامپ مطرح شد، تنها یکی از نشانه‌های این شکاف است. در حالی که کاخ سفید تلاش می‌کند تصویری از انسجام و قاطعیت در برابر ایران ارائه دهد، تحولات درون واشنگتن نشان می‌دهد که در پشت این تصویر رسمی، دیدگاه‌های متفاوت و حتی متضادی درباره مسیر آینده این بحران وجود دارد. از همین رو، تجاوز نظامی به ایران را نمی‌توان صرفاً به عنوان یک اقدام خارجی تحلیل کرد؛ این تصمیم در داخل آمریکا نیز به موضوعی مناقشه‌برانگیز تبدیل شده است. در کنار شکاف‌هایی که در درون ساختار قدرت آمریکا دیده می‌شود، مسئله افکار عمومی نیز به یکی از عوامل مهم در معادله این بحران تبدیل شده است. جامعه آمریکا در سال‌های اخیر نسبت به جنگ‌های خارجی حساس‌تر و محتاط‌تر شده است. تجربه دو دهه درگیری در خاورمیانه باعث شده بسیاری از آمریکایی‌ها نسبت به ورود به جنگی تازه در منطقه با تردید نگاه کنند.

نظرسنجی‌های اخیر نشان داده‌اند که بخش قابل توجهی از افکار عمومی آمریکا از گسترش مداخلات نظامی در خاورمیانه حمایت نمی‌کند. برای بسیاری از شهروندان آمریکایی، اولویت‌های اصلی کشور در حوزه اقتصاد، امنیت داخلی و رقابت با قدرت‌های بزرگ تعریف می‌شود، نه ورود به یک درگیری تازه در منطقه‌ای که طی دو دهه گذشته هزینه‌های سنگینی برای واشنگتن به همراه داشته است. همین فضای اجتماعی باعث شده مسئله تجاوز نظامی به ایران در داخل آمریکا به موضوعی حساس تبدیل شود. بخشی از سیاستمداران آمریکایی نگران‌اند که گسترش تجاوزات علیه ایران، بدون آنکه هدف و پایان روشنی داشته باشد، بتواند به کاهش حمایت عمومی از دولت و افزایش شکاف‌های سیاسی در داخل کشور منجر شود.

در چنین فضایی، تجاوزی که در ابتدا به عنوان نمایش قدرت معرفی شد، اکنون با پرسش‌هایی جدی در درون جامعه آمریکا نیز روبه‌رو شده است. شکاف در افکار عمومی، در کنار اختلاف‌ها در درون ساختار قدرت، نشان می‌دهد که واشنگتن در مسیری گام گذاشته که نه تنها اجماع سیاسی در درون دولت برای آن وجود ندارد، بلکه حمایت اجتماعی گسترده‌ای نیز پشت آن دیده نمی‌شود.

[بهرام بختیاری]

▼ روز شمار جنگ

روز شانزدهم

▶ پاپ لئون چهاردهم، رهبر کاتولیک‌های جهان، بدون اسم آوردن از آمریکا و رژیم صهیونی خواستار آتش بس در منطقه خاورمیانه شد. پاپ در اظهار نظر خود درباره جنگ علیه ایران، مسئولان تنش در خاورمیانه را به برقراری آتش بس و بازگشایی راه‌های گفتگو فراخواند. رهبر کاتولیک‌های جهان همچنین به حمله موشکی به مدرسه ابتدایی شجره طیبه در میناب اشاره کرد و روزنامه رسمی این نهاد تصویری هوایی از گورهای جمعی کودکان قربانی را با عنوان «چهره‌های جنگ» منتشر کرده است.

▶ سعید نورمحمدی، سخنگوی حزب ندای ایرانیان درباره اظهارات ربع پهلوی که دستور اقدامات تروریستی داده است گفت: «وقایع دی ماه و به دنبال آن موج‌سواری رسانه‌ای که صورت گرفت، زمینه‌ساز حمله به کشور عزیزمان شد.» نورمحمدی افزود: «تصاویر و فیلم‌هایی که از آن ایام منتشر شد، شامل حمله به کلاتری‌ها، یگان‌های نظامی، فرمانداری‌ها و ادارات دولتی، همگی حاکی از یک برنامه‌ریزی هدفمند برای سوق دادن کشور به سمت خشونت بود.»

▶ سردار نائینی، سخنگو سپاه، گفت: «هگر ترامپ نمی‌گوید نیروی دریایی ایران را نابود کرده؟ پس اگر جرئت دارد ناوهایش را وارد منطقه خلیج فارس کند.» وی ادامه داد: «غلب موشک‌هایی که الان داریم شلیک می‌کنیم تولید یک دهه قبل است. بسیاری از موشک‌هایی که بعد از جنگ ۱۲ روزه تولید کردیم هنوز به کارگرفته نشده است.» سردار نائینی افزود: «قدرت پدافندی کشور نسبت به جنگ ۱۲ روزه افزایش پیدا کرده است.»

▶ کارن فیینی، تحلیلگر سیاسی آمریکایی، اظهار داشت که در میان رای‌دهندگان آمریکایی، موضوع جنگ با ایران به یک مسئله حیاتی تبدیل شده است. او بیان کرد: «شاید تصور کنید که مساله اصلی رای‌دهندگان در انتخابات میان‌دوره‌ای مسکن و بیمه بهداشت و درمان است. اما موضوع جنگ در صدر مسائل قرار دارد.» فیینی افزود: «افراد جوان از اینکه ترامپ قول خود برای نکشاندن آمریکا به جنگ را شکست، عصبانی هستند. برخی افراد، خودشان یا کسانی از خانواده‌هایشان عضو ارتش هستند. والدین نگران اعزام فرزندانشان به جنگ هستند.»

▶ سردار علیرضا تنگسیری، فرمانده نیروی دریایی سپاه، در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «ایران را یکبار با تنگه هرمز آزمودید. اگر کنترل هوشمند تنگه، شاخص جدیدی از قیمت نفت برایتان ترسیم کرد، حمله به خارک معادله سهمگین و جدید دیگری از نرخ و توزیع انرژی را در جهان برایتان خواهد ساخت.»

▶ محمد الفرح، عضو دفتر سیاسی جنبش انصارالله یمن از موفقیت ایران در تبدیل جنگ جاری آمریکا و رژیم صهیونی علیه کشورمان به بحرانی انرژی با محوریت تنگه هرمز گفت. این عضو دفتر سیاسی جنبش انصار الله تصریح کرد که ایران موفق شده نبرد موجود با هدف ساقط کردن نظام و نابودسازی سانترفیوژهای هسته‌ای را به نبرد بازگشایی تنگه هرمز انتقال دهد. الفرح تصریح کرد که بسته ماندن تنگه هرمز موجب بحرانی جهانی، تورم اقتصادی و افزایش شدید قیمت نفت شده است.

▶ دلاورمردان یگان پهپادی سپاه در اقدامی ترکیبی با استفاده از پهپادهای انتحاری و پرسه‌زن تجمع گروهک‌های ضدانقلاب را در اربیل مورد اصابت قرار دادند.

▼ خبر ویژه

تیر نتانیاهاو به سنگ خورد

روزنامه نیویورک تایمز در گزارشی به نقل از منابع آگاه با اشاره به حمله به انبارهای نفتی تهران نوشت: «دیدگاه نتانیاهاو این بود که آتش گرفتن مخازن نفت، باعث ایجاد هرج و مرج در درون رهبری ایران خواهد شد.» این منابع تأکید کردند، نتیجه بمباران مخازن نفت ایران، حمله ایران به تأسیسات نفتی در منطقه بود. نیویورک تایمز همچنین به نقل از مقام‌های آمریکایی افزود، مأموریت اسکورت کشتی‌های تجاری از طریق تنگه هرمز ممکن است هفته‌ها طول بکشد تا اجرایی شود. نیویورک تایمز همچنین افزود، دولت ترامپ اکنون اعتراف می‌کند که توانایی ایران برای مختل کردن اقتصاد جهانی از طریق تنگه هرمز، بسیار فراتر از حد انتظار آنها بوده است. این روزنامه آمریکایی از فشار توأم با ناامیدی ترامپ بر رئیس‌ستاد مشترک ارتش آمریکا درباره علت ناتوانی در بازگشایی مجدد تنگه هرمز نیز خبر داده است.

افزایش سرعت در ترخیص کالاهای اساسی

رئیس سازمان بازرسی کل کشور در بازدید از گمرک ایران، روند ترخیص کالاهای اساسی و ملزومات مورد نیاز مردم را بررسی کرد. خدائیان، از نزدیک در جریان روند ترخیص کالاهای اساسی و ملزومات مورد نیاز مردم در شرایط حساس کنونی قرار گرفت. رئیس سازمان بازرسی کل کشور در این بازدید، از تلاش‌های جهادی کارکنان گمرک قدردانی کرد و اظهار داشت: «در شرایطی فعلی خوشبختانه می‌بینیم که دستگاه‌های خدمات‌رسان، به‌ویژه گمرک، با روحیه انقلابی در خط مقدم این میدان ایستاده‌اند.» خدائیان با تأکید بر لزوم تسهیل حداکثری در فرآیندهای تجاری، تصریح کرد: «تداوم خدمات و تسریع در ترخیص کالاها، به‌ویژه اقلام ضروری، حیاتی است. سازمان بازرسی کل کشور با تمام ظرفیت آمادگی دارد تا گره‌های احتمالی در مسیر ترخیص را باز کرده و به دستگاه‌های اجرایی کمک کند تا هیچ کالایی معطل ترخیص نماند.» وی تأکید کرد: «همه دستگاه‌های دخیل باید با یکدیگر همکاری کنند تا کالاها در کمترین زمان ممکن به دست مصرف‌کنندگان برسد.» در این نشست، فرود عسگری رئیس کل گمرک ایران نیز گزارشی از آخرین وضعیت آمادگی گمرکات همچنین برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته برای ترخیص فوری کالاهای استراتژیک ارائه کرد.

ایرانی‌ها حریفی سرسخت هستند

یائیر گولان، رئیس فراکسیون دموکرات‌ها و ژنرال سابق صهیونیست ضمن هشدار به ورود این رژیم به مرحله ناامیدی از تحقق نتایج اهداف جنگ، اذعان کرد که ایران «حریفی دشوار و شکست‌ناپذیر» است. روزنامه عبری معاریو به نقل از گولان نوشت: «دو سال و نیم است که درگیر جنگ هستیم و هیچ کدام از جبهه‌ها، از غزه و لبنان گرفته تا ایران در آستانه پایان یافتن نیست. این وضعیتی بسیار خطرناک برای اسرائیل است.» معاون پیشین رئیس ستاد کل ارتش رژیم صهیونی با بیان اینکه رسیدن به هر دستاوردی «روزها و حتی هفته‌ها» زمان می‌برد، تأکید کرد: «با وجود نتایج در آستانه ورود به مرحله ناامیدی هستیم.» این سیاستمدار صهیونیست با اقرار به اینکه «هیچ کشوری را نمی‌توان تنها با آتش جنگ شکست داد»، گفت: «این واقعیت درباره ایران کاملاً صدق می‌کند.» وی با اشاره به توانمندی‌های دفاعی و پایداری ایران گفت: «ایرانی‌ها حریفی سرسخت هستند که توانستند هشت سال جنگ با عراق را تحمل کنند و تسلیم نشوند لذا باید واقع بین باشیم.» گولان در ادامه خواهان تشکیل «جبهه‌ای منطقه‌ای و جهانی» علیه تهران شد و ادعا کرد این جبهه باید در حوزه‌های سیاسی، دیپلماتیک، اقتصادی و منطقه‌ای علیه ایران اقدام کند. رئیس فراکسیون دموکرات‌ها در کنست با انتقاد تند از نتایج گفت: «امروز نتایج نزد رهبران منطقه فردی غیرقابل اعتماد و بخشی از محور رادیکال شناخته می‌شود. هیچ‌کس نمی‌خواهد با او تعامل کند.» گولان در ادامه کابینه کنونی این رژیم را «تندرو و فاقد هرگونه اعتماد منطقه‌ای» توصیف کرد و اظهار داشت از زمان آغاز جنگ غزه، هیچ کشوری به دنبال عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونی نیست.

حملات دقیق ایران باعث محدود شدن انتشار تصاویر ماهواره‌ای شد

نشریه اکونومیست با اشاره به محدود کردن انتشار تصاویر ماهواره‌ای از حملات ایران توسط آمریکا گزارش داد، تصاویری که در روزهای نخست جنگ منتشر شد، نشان‌دهنده حملات دقیق ایران به رادارهای آمریکایی، پایگاه‌های نظامی و پالایشگاه‌های نفت بود. این گزارش افزود، با تأخیر در انتشار یا سانسور تصاویر واقعی، بررسی دقیق رفتار و اقدامات ایالات متحده و رژیم صهیونی در این جنگ بسیار دشوارتر خواهد شد. اکونومیست با اشاره به این موضوع نوشت، هنگامی که موشک‌های آمریکایی به یک مدرسه دخترانه در شهر «میناب» ایران اصابت کردند، تحلیل تصاویر ماهواره‌ای برای کمک به خبرنگاران جهت درک دقیق اینکه کدام ساختمان‌ها هدف قرار گرفته‌اند، امری حیاتی و بسیار مهم بود.

یک اقتصاددان روس با مقایسه امارات بعد از جنگ فعلی با کویت بعد از جنگ با عراق می‌گوید که احتمالاً امارات بعد از این جنگ از رونق بیفتند. اندرس آسالوند، اقتصاددان اهل روسیه، با اشاره به وضعیت کویت قبل و بعد از حمله عراق گفت: «من در سال‌های ۱۹۷۷-۱۹۷۸ در کویت زندگی کردم. کویت مرکز پر جنب و جوش خلیج فارس بود، در حالی که دبی، ابوظبی و قطر پایگاه‌های محلی و محدود آن بودند.» او می‌گوید: «در سال ۱۹۹۰ عراق به کویت حمله کرد، اگرچه غرب در سال ۱۹۹۱ کویت را آزاد کرد، اما کویت هرگز شبیه قبل نشد و رونق قبل را پیدا نکرد. اکنون نیز احتمالاً همین اتفاق برای دبی، ابوظبی و قطر رخ خواهد داد.»

بازار نفت با قیمت بالای ۱۰۶ دلار در هر بشکه باز شد. نفت هفته اول جنگ ۶۷ دلار شروع کرد، هفته دوم را در مرز ۱۰۴ دلار به پایان برد، حالا در آغاز سومین هفته بازارهای جهانی ۳۹ دلار افزایش پیدا کرده است. به نوشته رویترز، قیمت نفت با تهدید درگیری غرب آسیا برای تاسیسات صادراتی نفت ۳ درصد افزایش یافته است. وال استریت ژورنال هم نوشته که شرکت‌های نفتی به دولت ترامپ هشدار داده‌اند که بحران انرژی شدت می‌گیرد.

تعلیق ۱۹٪ از ظرفیت تولید در شرکت آلومینیوم بحرین (آل‌با)، بزرگ‌ترین کارخانه ذوب آلومینیوم جهان، بازار جهانی فلزات را شوکه کرده است. شرکت آلومینیوم بحرین، آل‌با، رسماً اعلام کرد که ۱۹ درصد از ظرفیت تولید خود را به دلیل محدودیت‌های عبور کشتی‌ها از تنگه هرمز متوقف کرده است. تحلیلگران هشدار می‌دهند اگر بحران حمل‌ونقل و عبور از تنگه هرمز ادامه یابد، صنایع خودروسازی و ساختمانی در اروپا و آسیا با کمبود شدید فلز مواجه خواهند شد.

در حالی که بلومبرگ گفته بود، انرژی ترامپ را مجبور به اعلام شکست می‌کند حالا تحلیلگران فارین پالیسی هم می‌گویند که تلاش‌های ترامپ برای جلوگیری از افزایش قیمت نفت، بی‌نتیجه است. تحلیلگران این نشریه می‌گویند که آزادسازی ذخایر راهبردی نفت فقط موقتی بازار را آرام می‌کند و وقتی قیمت‌ها واقعا پایین می‌آید که جریان نفت از خلیج فارس دوباره راه بیفتد و بازار مطمئن شود دیگر بحرانی وجود ندارد.

میدل ایست مانیتور نوشته است، اینکه ایران تنگه هرمز را بسته اما خودش همچنان از مسیر همین تنگه به چین نفت صادر می‌کند، این به معنای «تحقیر آمریکا» است. این رسانه تحلیلی می‌گوید که عبور موفقیت‌آمیز نفت‌کش‌های ایران به سمت چین نشان می‌دهد، ناوگان دریایی آمریکا در اجرای کامل تحریم‌ها یا مسدود کردن مسیرهای صادراتی ایران ناتوان است.